

“
ภารกิจวันนี้ ‘เรือพระราชพา
‘เวชพาหน์’ เยี่ยมเยียนประช

”

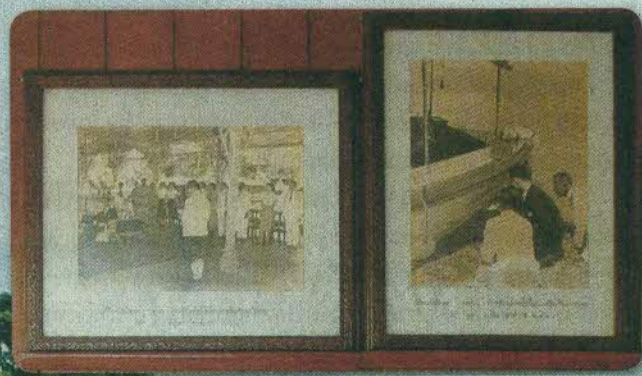
ก็ในวันนี้ ‘เรือพระราชทาน’
‘ซพาทัน’ เยียวยาประชาชน

★เดลินิวส์★ आईเรดดี

“**เวชพาหน์**” เรือไม้ 2 ชั้น เข้าเทียบท่าเพื่อทำภารกิจที่วัด
ช่างทอง จ.พระนครศรีอยุธยา... ซึ่งกว่า 63 ปีที่แล้ว
“พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถ
บพิตร” ในหลวง “รัชกาลที่ 9” ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
ต่อเรือลำนี้ขึ้นด้วยพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ เพื่อใช้ในการ
บรรเทาทุกข์ ตรวจรักษาโรคให้ประชาชน โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย
ใด ๆ ทั้งสิ้น ซึ่งนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณล้นพ้นยิ่งต่อปวงไทย
และในปัจจุบันเรือสำคัญลำนี้ก็ยังคงเดินทางทำภารกิจที่สำคัญ...

พญ.วรางคณา ทองคำใส หัวหน้าหน่วยแพทย์เคลื่อนที่
เรือพระราชทาน เวชพาหน์ สภากาชาดไทย ระบุว่า เรือเวชพาหน์
เป็นเรือที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 พระราชทานให้กับสภากาชาดไทย
เนื่องจากเมื่อกว่า 63 ปีก่อน ประชาชนที่อาศัยอยู่ริมแม่น้ำจะเข้า
ถึงการรักษาพยาบาลได้ลำบาก ทำให้ประชาชนส่วนนี้ได้รับผล

“
น้อมรำลึกพระเมตตา
ของในหลวงรัชกาลที่ 9
”

พิธีทรงเจิมเรือ วันที่ 19 ม.ค. 2498

ภารกิจวันนี้ ‘เรือพร ‘เวชพาหน์’ เยียวยา

ออกปฏิบัติงานที่อยุธยา

ห้องจ่ายยานเรือ และยา

กระทบด้านสุขภาพค่อนข้างมาก ซึ่งเรือได้ออกไปช่วยประชาชน โดยจังหวัดแรกที่ออกหน่วยแพทย์เคลื่อนที่คือ **นนทบุรี** จากนั้นได้ออกหน่วยตามลุ่มแม่น้ำต่าง ๆ ที่เรือสามารถไปถึง โดยสมัยก่อนไปได้ไกลถึง **ชัยนาท, นครสวรรค์, ลพบุรี, กาญจนบุรี, ฉะเชิงเทรา** ฯลฯ แต่ปัจจุบันมีปัจจัยต่าง ๆ อย่างเช่นบางช่วงแม่น้ำติดบริเวณคอสะพานที่สร้างใหม่ หรือเขื่อนต่าง ๆ จึงเป็นข้อจำกัดทำให้เรือไม่สามารถล่องไปได้ไกลเหมือนเมื่อก่อน

ตรวจรักษาโรค และให้ความรู้ดูแลสุขภาพ

นอกจากนี้ยังมีข้อจำกัดเรื่องการปล่อยน้ำในพื้นที่ เพราะบางแห่งเมื่อไม่มีการปล่อยน้ำจากเขื่อน ก็ทำให้ไม่มีน้ำในลำคลอง เรือจึงไม่สามารถเข้าไปในพื้นที่ได้ ขณะที่บางแห่งกระแสน้ำเชี่ยวเกินไป รวมถึงมีข้อจำกัดเรื่องลำน้ำมีการหักเหของเส้นทาง ที่อาจส่งผลให้เกิดอันตรายขึ้นกับเรือได้ ซึ่งการออกหน่วยแพทย์โดยเรือ ก็จะต้องคำนึงถึงปัจจัยเหล่านี้ด้วย แต่กระนั้น...

“เรือเวชพาหน์” ก็ยังทำหน้าที่มาตลอด...

“เรือลำนี้ออกปฏิบัติงานโดยเฉลี่ยปีละ 1-2 ครั้งเป็น อย่างน้อย ถ้าช่วงปีไหนมีเหตุภัยพิบัติก็จะออกเพิ่ม เช่นปี 2554 ที่มีปัญหาเรื่องอุทกภัย ก็มีการนำเรือลำนี้ออกปฏิบัติงาน รวม ถึงใช้ในการแจกสิ่งของยังชีพให้กับชาวบ้านด้วย”

ในอดีตนั้น เวลาออกหน่วยแพทย์จะให้บริการในตัวเรือเป็นหลัก ซึ่งในเรือมีห้องที่ใช้ในการผ่าตัดขนาดเล็กได้ หรือทำทันตกรรมบนเรือก็ได้ โดยสมัยก่อนเวลาออกหน่วยแต่ละครั้งใช้เวลาเป็นเดือน ๆ ล่องเรือไปเรื่อย ๆ ระยะเวลาจะยาวกว่าสมัยนี้

ปัจจุบันนี้ ด้วยบริบทการทำงานที่เปลี่ยนไป และประชาชนที่มาใช้บริการก็มีจำนวนมากขึ้น เลยต้องปรับเปลี่ยนพื้นที่ให้บริการ ตรวจที่ไม่ใช่ในเรือ และห้องผ่าตัดบนเรือก็ไม่ได้ใช้งานเหมือนเดิม แล้ว ตอนนี้การตรวจรักษาโรค รวมถึงการให้บริการทันตกรรมปรับเปลี่ยนโดยให้บริการคนไข้บนฝั่งแทน ซึ่งการออกหน่วยแพทย์ส่วนใหญ่จะไปตามวัด โรงเรียน ในที่มีท่าเรือ ที่สามารถนำ เรือ

เวชพาหน์ เข้าไปจอดได้ โดยยาต่าง ๆ ส่วนหนึ่งอยู่บนเรือ เมื่อคนไข้ตรวจเสร็จก็จะเดินไปรับยานเรือที่ท่าเรือ ซึ่งตัวเรือนั้นมีการออกแบบพื้นที่ส่วนล่างโดยมีตู้ยาที่ใช้จัดเก็บยาและเวชภัณฑ์สำหรับช่วยเหลือประชาชน

“ในหลวงรัชกาลที่ 9 พระองค์ท่านทรงมีสายพระเนตรที่ยาวไกล นอกจากความห่วงใยที่ทรงมีต่อพสกนิกรแล้ว เรื่องสาธารณสุขเป็นเรื่องที่พระองค์สนพระทัยอย่างมาก เพราะถ้าสุขภาพประชาชนดี เรื่องอื่น ๆ ก็จะดีขึ้นไปด้วย และจะทำให้ประเทศไทยไม่ต้องเสียงบประมาณดูแลรักษาประชาชนมาก ซึ่งโครงการเรือพระราชทาน เวชพาหน์ ที่ขนาดเรือไม่ใหญ่หรือเล็กเกินไป เป็นโครงการอันดีขั้นต้น ๆ ที่พระองค์ทรงริเริ่ม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงสายพระเนตรที่ยาวไกลตั้งแต่กว่า 63 ปีที่แล้ว และจนถึงปัจจุบันเรือลำนี้ก็ยังสามารถเข้าไปให้บริการประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ”

ที่ผ่านมามีประชาชนมากมายในหลายพื้นที่เคยได้รับการตรวจรักษาโรคจากเรือลำนี้ ซึ่งหลายคนได้รับการบริการหลายครั้ง โดยการออกหน่วยแพทย์แต่ละปีจะสลับจังหวัด ซึ่งชาวบ้านที่เคยได้รับบริการต่างบอกว่า **“เวลาเห็นเรือลำนี้ก็ระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของในหลวงรัชกาลที่ 9”** ชาวบ้านต่างก็รู้สึกสำนึกในพระเมตตาเมื่อได้เห็นเรือที่พระองค์พระราชทาน

ทั้งนี้ จากการออกหน่วยแพทย์ ชาวบ้านส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับโรคทั่วไป รวมถึงโรคผิวหนัง และฟัน ที่ถือเป็นเรื่องสำคัญมาก

ซึ่งหากชาวบ้านไปที่โรงพยาบาล แพทย์ไปให้บริการทำให้สะดวก

ขณะเดียวกัน การให้บริการฝั่งเขื่อน ที่ชาวบ้านให้การยอมรับสูง มีอาภากรปวดเมื่อย ซึ่งหากทานยาแก้ปวด นอกจากการดูแลตัวเอง เพื่อป้องกันโรค

น้อยลง กว่าในอดีต ทางหัวหน้าหน่วยแพทย์ สภาอากาศไทย ให้ข้อมูลอีก มีการวางแผน โดยช่วงที่สามเหลก แต่ถ้าส่วนไหนมีน้ำน้อย เช่นบางปีวางแผนไปที่อุทยานแห่งชาติ

อย่างไรก็ดี เรือเวชพาหน์ ผูกพันกับหน่วยแพทย์และชาว แสดงถึงความห่วงใย “ในไทย ซึ่งโครงการพระราชดำริ เกษตร การกินอยู่ของชาวบ้าน สามารถสืบสานสืบต่อมาถึง “ทางทีมแพทย์มีความ

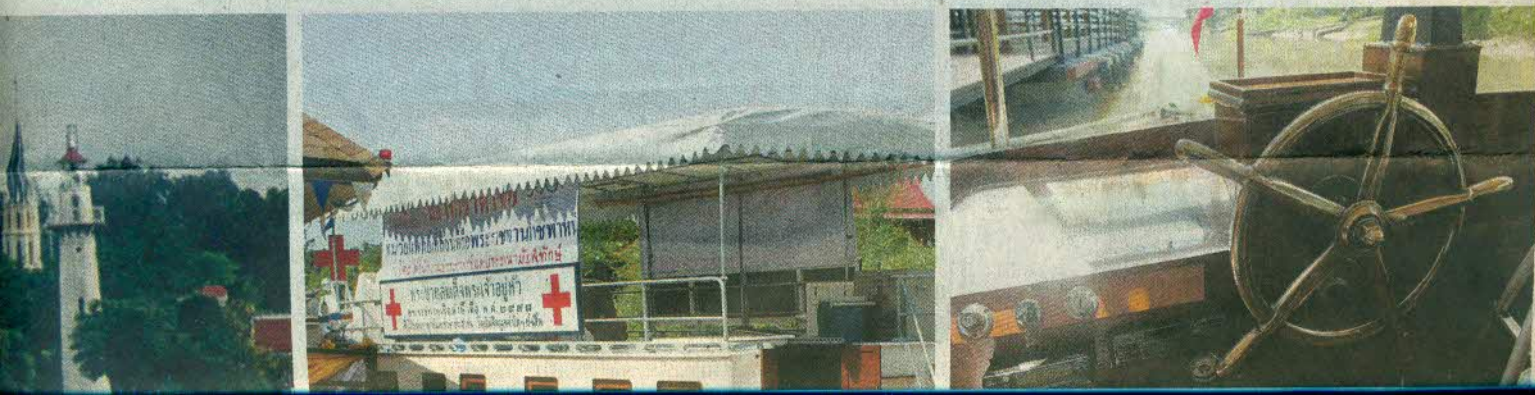

19 ม.ค. 2498

เรือเวหาพน

เรือพระราชทาน'

นี้'เยียวยาประชาชน

ห้องจ่ายยาบนเรือ และยาที่จัดให้คนไข้

ราชปณิธานของพระองค์ ซึ่งเวลาเราทำงานจะรู้สึกว่ายังต้องตั้งใจทำงานออกมาให้ดี ด้วยพระองค์ทรงเล็งเห็นถึงความลำบากของประชาชน การที่พวกเราเราทำงาน แค่เหนื่อยเพียงนิดเดียวพอพักแล้วก็หาย และด้วยความที่เราเหมือนสื่อกลางที่ส่งต่อความห่วงใยของพระองค์ที่มีต่อประชาชน ประชาชนก็รับรู้ความรู้สึกในส่วนนี้ จึงน้อมนำพระราชกรณียกิจของพระองค์มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต"

ตรวจรักษาโรค และให้ความรู้ดูแลสุขภาพ

เหตุการณ์ประทับใจในการออกหน่วยแพทย์ด้วยเรือลำนั้น คือคนไข้ที่มารักษาสวนใหญ่จะมีอาการดีขึ้น ซึ่งบางคนที่มีอาการปวดเข่า ปวดหลัง แล้วยังไม่ได้ไปหาหมอที่โรงพยาบาล โดยเรือลำนี้มาเพราะรู้ข่าวว่ามีเรือหน่วยแพทย์เคลื่อนที่มากองหน่วยตรวจรักษา เมื่อได้รับการรักษาแล้วก็จะรู้สึกว่าการดีขึ้นอย่างรวดเร็ว ด้วยความศรัทธาเทิดทูนที่มีต่อในหลวงรัชกาลที่ 9

คนหนึ่งอยู่บนเรือ เมื่อคนไข้ ซึ่งหากชาวบ้านไปที่โรงพยาบาลก็ต้องรอคิวนาน แต่เมื่อมีหน่วยแพทย์ไปให้บริการก็ทำให้สะดวกมากขึ้น

ขณะเดียวกัน การให้บริการก็มีบริการแพทย์ทางเลือก เช่น การฝังเข็ม ที่ชาวบ้านให้การยอมรับมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยชาวบ้านส่วนใหญ่จะมีอาการปวดเมื่อย ซึ่งการฝังเข็มจะช่วยให้ชาวบ้านสามารถลดการทานยาแก้ปวด นอกจากนี้ยังมีการ สอนเรื่องสุขศึกษาในการดูแลตัวเอง เพื่อป้องกันโรคต่าง ๆ ทำให้ชาวบ้านมีอาการเจ็บป่วยน้อยลง กว่าในอดีต

ทางหัวหน้าหน่วยแพทย์ เรือพระราชทาน เวชพาหน์ สภาอากาศไทย ให้ข้อมูลอีกว่า การออกหน่วยแพทย์แต่ละครั้งต้องมีการวางแผน โดยช่วงที่สามารถนำเรือออกมาให้บริการได้คือช่วงน้ำหลาก แต่ถ้าส่วนไหนมีน้ำน้อยก็จะทำให้เรือไม่สามารถล่องไปถึงได้ เช่นบางปีวางแผนไปที่อุทยานี่ แต่เมื่อไปถึงแม่น้ำสะแกกรัง น้ำกลับแห้ง เลยทำให้เข้าไปให้บริการในพื้นที่ไม่ได้

อย่างไรก็ดี เรือเวชพาหน์ลำนี้มีคุณค่ามหาศาล มีความผูกพันกับหน่วยแพทย์และชาวบ้าน ที่สำคัญคือ เป็นอีกหนึ่งเครื่องแสดงถึงความห่วงใยที่ "ในหลวงรัชกาลที่ 9" ทรงมีต่อพสกนิกรไทย ซึ่งโครงการพระราชดำริของพระองค์มีความหลากหลายทั้งด้านเกษตร การกินอยู่ของชาวบ้าน รวมถึงสาธารณสุข ซึ่งหลายโครงการสามารถสืบสานสืบต่อมาถึงปัจจุบัน

"ทางทีมแพทย์มีความภูมิใจในการทำงานเพื่อสืบสานพระ

เพราะเรือลำนี้เป็นเรือพระราชทาน ซึ่งคนไข้มีความศรัทธาในพระองค์ท่าน จึงทำให้การรักษาง่ายขึ้น เพราะชาวบ้านมีกำลังใจเมื่อเห็นเรือลำนี้ อันแสดงถึงความห่วงใยประชาชนของพระองค์ท่าน... "คนไข้บางคนที่ย้ายมาไป แม้จะทานยาหมดแล้ว แต่ดูดยาก็ยังถูกแขวนอยู่ที่บ้าน ซึ่งเขาเก็บไว้เพื่อน้อมรำลึกพระเมตตาของในหลวงรัชกาลที่ 9"

ทั้งนี้ พญ.วรางคณา ยังได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกิจของ เรือพระราชทาน เวชพาหน์ สภาอากาศไทย ที่การออกหน่วยแพทย์จะไม่คิดค่าใช้จ่ายในการตรวจรักษาใด ๆ ทั้งสิ้น โดยระบุว่า ในอนาคตการออกหน่วยแพทย์ก็ยังคงดำเนินต่อไป และจะมีการทำงานให้ลึกในเชิงการป้องกันโรคมากขึ้นด้วย โดยจะมีการเก็บข้อมูลในพื้นที่ต่าง ๆ ว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีโรคอะไร เพื่อที่ต่อไปเมื่อมีการไปออกหน่วยแพทย์ในพื้นที่นั้น ๆ อีกจะได้นำความรู้เรื่องการป้องกันโรคไปให้กับประชาชน

...แม้คนไข้ที่มาตรวจในวันนั้นจะหมดแล้ว แต่เจ้าหน้าที่ "เรือเวชพาหน์" ก็ยังทำงานกันต่อในการจัดเตรียมยาและเวชภัณฑ์ เพื่อรอรับคนไข้ที่จะออกตรวจในวันรุ่งขึ้น เพื่อสนองพระราชปณิธานแห่ง "ในหลวงรัชกาลที่ 9"...

พระผู้สถิตในดวงใจไทยตราบนับวัน...

● **ศราวุธ ดีหมื่นไวย** ●